

Крикун Г.С., старший лаборант кафедри кримінально-правових дисциплін юридично-психологічного факультету НАВС

Профілактика злочинності неповнолітніх

Злочинність неповнолітніх - це одне із центральних питань в кримінологічній науці.

Напружена, нестійка соціальна і економічна обстановка, яка склалася в даний час в Україні, зумовлює ріст різних відхилень в особистішому розвитку і поведінці дітей. Серед них особливу тривогу викликають не лише прогресуюча відчуженість, підвищена тривожність неповнолітніх, але і їх цинізм, жорстокість, агресивність. Найбільш гостро цей процес проявляється на межі переходу дитини з дитинства у дорослий стан - у підлітковому віці.

Сучасний підліток живе у світі, складному за своїм змістом і тенденціями соціалізації. Це пов'язано: з економічними і екологічними кризами, які вразили наше суспільство, що викликає в дітей почуття безнадійності і роздратування; з темпом і ритмом техніко - технологічних перетворень, які ставлять до підлітків нові вимоги; з насиченим характером інформації, що глибоко впливає на дитину, яка ще не виробила чіткої життєвої позиції тощо.

Неповнолітній в силу певних психофізіологічних особливостей організму часто виявляється нездатним критично оцінити власні вчинки і поведінку оточуючих.

Попередження злочинної діяльності неповнолітніх та молоді значною мірою залежить від зусиль працівників правоохоронних органів. Але вивчення практики свідчить, що у цій роботі є істотні недоліки.

З великої кількості опитаних неповнолітніх правопорушників сорок відсотків ні перед ким не відчували почуття сорому, а решта шістьдесят відчували лише у зв'язку з покаранням, а не у зв'язку з аморальністю здійсненого антисоціального діяння.

Дуже важливим етапом профілактики є саме рання профілактика, яка повинна проводитись у навчальних закладах педагогами. Саме педагоги, маючи змогу спостерігати за учнями майже щодня, можуть вчасно помітити серйозні деформації у процесі становлення і розвитку особистості неповнолітнього, здатні призвести до вчинення ним злочину, і спрямувати на корекцію соціальної занедбаності учня весь комплекс виховно-педагогічних засобів. Відтак, в правовій літературі досить часто проводиться думка, що запобігання правопорушенням серед підлітків є передусім педагогічною проблемою, оскільки вона пов'язана з вирішенням певного кола виховних завдань. При цьому педагогу для того, щоб завадити переходу

неповнолітнього на шлях скоєння злочинів та інших правопорушень, часто достатньо лише звернути увагу і своєчасно відреагувати на такі ознаки у поведінці останнього як втрата інтересу до навчання, неприйняття вимог учбового закладу, систематичні пропуски уроків без поважних причин. Педагогічні колективи шкіл не проводять роботу з дітьми, які потребують посиленої уваги, часто не можуть в силу певних причин дати правильну оцінку тим несприятливим симптомам, що спостерігаються у поведінці неповнолітніх, не намагаються прогнозувати, до чого вони можуть призвести, а якщо й вдаються до виховно-профілактичних заходів, то вони зазвичай запізнюються або ж їх вплив недостатньо інтенсивний.

Недостатня ефективність боротьби зі злочинністю неповнолітніх в останні роки пов'язана з припиненням функціонування усталеної системи виховання підростаючого покоління; зростаючою невідповідністю її правового і ресурсного забезпечення; зростанням соціальних суперечностей під час переходу до ринкової економіки. Слід сказати, що протягом останніх років в Україні спостерігається тенденція зростання злочинності серед неповнолітніх, яка має досить стійкий характер, незважаючи на всі застосовувані державними органами заходи профілактичного характеру. Ці обставини приводять до висновку про те, що прийняті заходи, не досягли своєї мети в силу недостатньої ефективності і послідовності і мають потребу в перегляді.

Для того щоб у майбутньому уникнути вищезазначених недоліків профілактичної роботи з попередження злочинності неповнолітніх варто базувати її на основі наукових розробок вчених-криміналістів, психологів, педагогів спрямованих на визначення причин і умов злочинності неповнолітніх, що виведе профілактичну діяльність по попередженню злочинності неповнолітніх на якісно новий рівень, зробить її більш ефективною і дієвою, що безсумнівно в кінцевому рахунку приведе до значного зниження криміногенного рівня України.

Курінной А.Є., студент юридично-психологічного факультету НАВС,
Науковий керівник: Камінська Н.В., доктор юридичних наук,
професор

Застарілість додатку Кримінального кодексу України про перелік майна, що не може бути конфіскований

Конфіскація є одним з найдавніших покарань, відомих карному праву. Конфіскація широко застосовувалася в Давньому Римі періоду імперії і в середньовічній Європі. Зміна ставлення до конфіскації пов'язано з епохою буржуазних революцій, в період якої уявлення про недоторканність приватної власності було зведено в ранг основних правових принципів. Так, у Франції